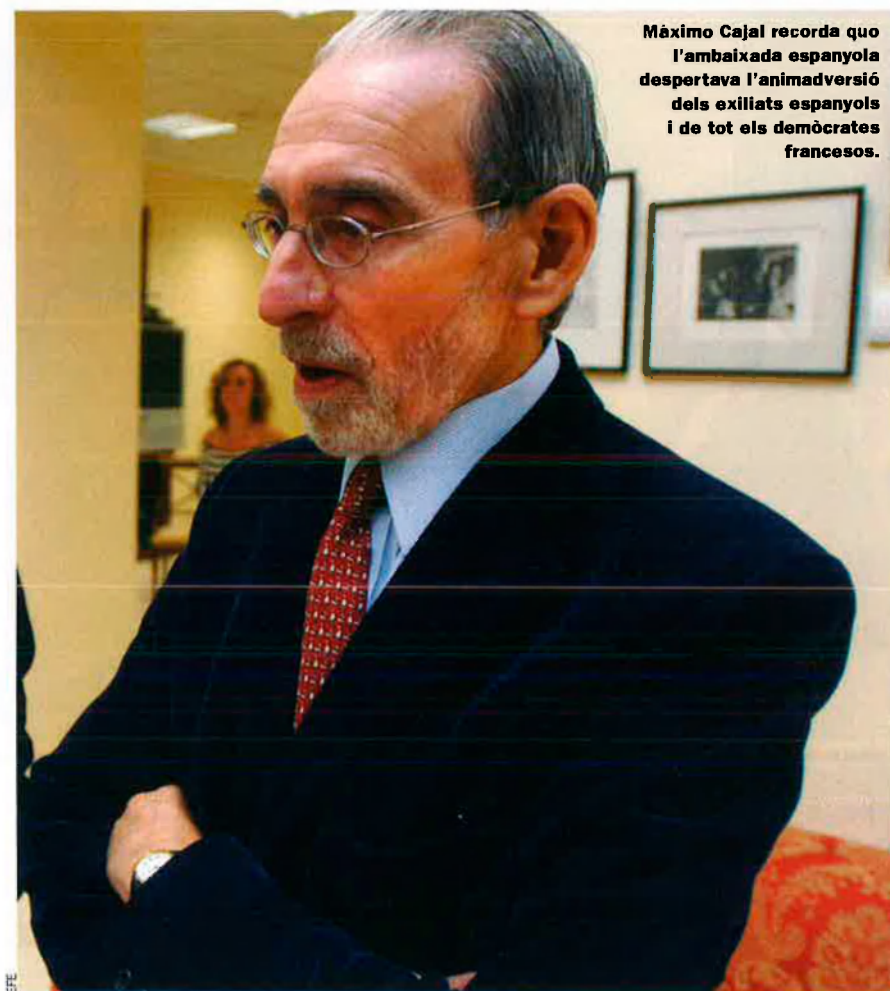

'Souvenirs' de París

En Màximo Cajal era a l'ambaixada espanyola a París, ara fa quaranta anys, quan van esclatar les protestes, que mai oblidaven protestar contra Franco en passar per davant de la seu diplomàtica. Màximo Cajal, ara assessor de Rodríguez Zapatero, recorda aquells moments.

Màximo Cajal recorda que l'ambaixada espanyola despertava l'animadversió dels exiliats espanyols i de tot els demòcrates francesos.

Quan vaig arribar a París el novembre de 1967, coincidint amb la primera vaga a la Universitat de Nanterre, m'acompanyava un considerable llegat del sud-est asiàtic, immers com vaig estar durant més de dos anys a Bangkok, la meua primera destinació diplomàtica a l'estranger. Era una intensa experiència professional la que m'havia portat dues vegades a Saigon, avui Ho Chi Minh Ville, on era acreditada l'ambaixada d'Espanya, en la qual també vaig fer el seguiment de la Guerra de Vietnam i, en particular, del *build-up* nord-americà en sòl tailandès.

Res, doncs, més diferent que el meu retrobament amb la capital de França, en la qual, estudiant, havia viscut anys abans. Hi havia, això sí, un fil conductor entre el meu nou destí i aquelles vivències asiàtiques: la resistència del poble vietnamita a qualsevol tipus d'intrusió estrangera, la de la Xina

primer, la dels Estats Units d'Amèrica llavors i, entre ambdues, la de la IV República Francesa i el seu colofó Dien Bien Phu. Un altre recordatori foren les manifestacions contra aquella guerra, l'efervescència de la qual, animada pel Comitè Vietnam Nacional, també va tenir a veure amb l'arrencada dels successos del maig següent.

L'ambaixada d'Espanya a París era el reducte franquista per excel·lència. Com a tal, no només despertava l'animadversió de l'exili espanyol, sinó també la dels demòcrates francesos,

polítics, sindicalistes o intel·lectuals. L'avinguda George V, on hi ha la representació diplomàtica espanyola, era el poderós imant que atreia qualsevol tipus de manifestacions, que no desaprofitaven l'ocasió per a descarregar allí la seva repulsa. L'aigua no arribava, no obstant això, al riu, protegits com estàvem per un fort dispositiu a càrrec de les CRS.

El meu primer contacte amb el president de la República, la V, va ser a primers de gener de 1968, amb motiu de la recepció anual que aquest oferia al cos diplomàtic. Confesse que el personatge em va fascinar, no per aquella trobada fugaç i protocol·lària, sinó en les seves compareixences davant de la premsa, en les seves aparicions a la televisió. Però llavors no podíem imaginar, probablement ell tampoc, el que ens venia a sobre.

Si una de les funcions tradicionals del representant diplomàtic és la d'infor-

"Succeïa que, en aquell búnquer daurat, a penes sabíem el que passava a fora"

mar les seves capitals del que succeïx en el país en el qual està acreditat, aquesta comesa no pot exercir-se com cal –per molt “extraordinària” i “plenipotenciària” que siga, sobre el paper, la seva acreditació– si té pràcticament tancades les portes dels cercles informats del país, de les seves autoritats locals, dels mitjans de comunicació, dels seus col·legues. Aquest era el nostre cas, i les raons són més que evidents. L'ambaixador d'Espanya, molt intel·ligent, estava aïllat, com aïllats estàvem tots, en aquell búnquer daurat, i els seus escassos informadors no eren precisament els més indicats per a l'ocasió. Tot ho veien en blanc o negre i, quan es van desencadenar els esdeveniments, el seu veredict va recaure, simplement, sobre el comunisme revolucionari.

Succeïa que a penes sabíem el que passava a l'exterior, per molt que en poguérem veure les conseqüències als televisors o en viu, a les barricades del Boul' Mich' i de Saint Germain, a la Sorbona i a l'Odéon. Podem dir que el moviment estudiantil –versió francesa d'un fenomen global d'agitació universitària–, esgotat el seu discurs, va ser incapaç de decidir què fer amb el poder al seu abast. Aquelles idees que van estremir França, com va dir un professor de Nanterre ocult sota el pseudònim *Epistémon*, no es van estendre entre la classe obrera. El Partit Comunista i la CGT no van moure un múscul. I De Gaulle, després de l'apagada informativa que el va dur a entrevistar-se amb el general Massu, cap de les forces franceses a Alemanya, va tornar a París i el 30 de maig va desfilar, triomfant, pels Camps Elisis. Però aleshores ja estava tocat, ferit de mort, com ell mateix va dir més tard. El referèndum que va convocar mesos després va acabar amb ell i el va treure definitivament de l'Elisi.

Quaranta anys després, correran una altra vegada rius de tinta sobre aquells esdeveniments. Tinc la impressió que els historiadors continuaran sense posar-se d'acord sobre el seu significat i abast, que, confesse, mai no vaig ser capaç de comprendre.

Màximo Cajal

© Roger Briner

girona
temps de flors

53a. exposició de flors,
monuments, patis i jardins

08
maig
10/18

Ajuntament de Girona